Region Stockholm

18
Svar på skrivelse från Catarina Wahlgren (V) om frakturkedjor HSN 2022-0862

Hälso- och sjukvårdsnämnden
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Specialiserad vård.
Karin Andersson

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2022-10-06

HSN 2022-0862

Hälso- och
sjukvårdsnämnden

Svar på skrivelse från Catarina Wahlgren (V) om frakturkedjor

Ärendebeskrivning

I en skrivelse till hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår Catarina Wahlgren (V) att samtliga akutsjukhus i Region Stockholm får i uppdrag att införa frakturkedjor för sekundärprevention vid osteoporos, samt att uppdraget knyts till finansiering och återrapporteras till hälso- och sjukvårdsnämnden senast juni år 2023.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande
Skrivelse från Catarina Wahlgren (V) om frakturkedjor

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar följande:

Skrivelsen anses vara besvarad.

Förvaltningens motivering till förslaget

Bakgrund
Nationellt drabbas cirka 85 000 personer per år i Sverige av en osteoporosrelaterad fraktur vilket leder till stort lidande där många förlorar sin gångförmåga och möjlighet till självständigt boende. Osteoporosorsakad höftfraktur har en mycket hög dödlighet, i storleksordningen 20-25 procent 1-årsmortalitet. Etablerade frakturkedjor kan ge en absolut riskreduktion i storleksordningen 6-7 procent på 1-årsmortalitet.

En stark riskfaktor för att drabbas av osteoporos är tidigare osteoporosfraktur. Under 2021 publicerades därför ett vårdförlopp för

sekundärprevention efter frakturer. I samband med det konstaterades att det fortfarande saknades etablerade frakturkedjor inom regionen på de flesta håll.

Att förbättra vården för personer som drabbats av osteoporos är ett arbete som prioriterats nationellt och regionalt. Det arbete som hittills har gjorts i regionen beskrivs i hälso- och sjukvårdsförvaltningens yttrande över motion 2020:10 av Catarina Wahlgren (V) (HSN 2020-03-07). I yttrandet beskrivs hur den regionala processen för införanden av vårdförlopp är utformad. I yttrandet beskrivs även hur de Nationella riktlinjerna för rörelseorganens sjukdomar kommer ligga till grund för ett förslag till nytt regionalt arbetssätt genom ett sammanhållet vårdförlopp för osteoporos - sekundärprevention efter fraktur.

Överväganden
Under 2021 började arbetet med att införa det personcentrerade och sammanhållna vårdförloppet för osteoporos – sekundärprevention efter fraktur på regionens akutsjukhus. Arbetet leds av det regionala programområdet (RPO) endokrina sjukdomar. Målgruppen för vårdförloppet är patienter med hög risk för fraktur; vilket i första hand utgörs av frakturer i höft, kota, bäcken, överarm eller handled. Målsättningen är att patienterna ska erhålla en strukturerad och systematisk sekundärprevention med hjälp av specialistkompetens inom osteoporos och osteoporosrelaterade frakturer.

Parallellt med införandet av frakturkedjor på regionens akutsjukhus pågår även ett arbete med att ta fram en för regionen gemensam strukturerad remiss från sjukhus till primärvård för personer som drabbats av osteoporos.

Arbete pågår med att införa frakturkedjor på samtliga av regionens akutsjukhus. Under 2021 och 2022 har flera möten genomförts i samarbete mellan RPO endokrina sjukdomar, RPO rörelseorganens sjukdomar och berörda verksamhetschefer på regionens akutsjukhus. Samtliga sjukhus har tillsatt koordinatorer som ska underlätta arbetet med införandet. Status i arbetet redogörs nedan:

- En enklare frakturkedja finns implementerad på Danderyds sjukhus
- Under våren 2022 har frakturkedjor startat på S:t Görans sjukhus och Karolinska Universitetssjukhuset i Huddinge
- Norrtälje sjukhus har sedan tidigare en fungerande frakturkedja
- Vid övriga sjukhus pågår ett förberedande arbete för införandet

Den kvantitativa uppföljningen av arbetet med införande av vårdförloppet har avvaktat nationellt framtagna indikatorer, ett arbete med detta kommer att ske under hösten 2022 som därefter publiceras på Vårdgivarguiden. PRO endokrina sjukdomar följer utveckling med införandet på regionens sjukhus och förvaltningen kan återkomma till vårdens kunskapsstyrningsnämnd alternativt hälso- och sjukvårdsnämnden med en redogörelse för status i implementeringsfasen senare under hösten 2022.

Det framgår i avtalen med såväl regionägda akutsjukhus som Capio S:t Görans akutsjukhus att vårdgivaren ska följa befintliga och tillkommande riktlinjer och vårdförlopp. Införandet av nya standardiserade vårdförlopp och nya arbetssätt som är sprunget ur den nationella och/eller regionala kunskapsstyrningsorganisationen kommer därför inte med särskild öronmärkt finansiering. För riktlinjer och vårdförlopp som innebär en kostnadsökning jämfört med befintligt arbetssätt är huvudinriktningen att finansiering sker via omfördelning av budgetmedel internt för respektive akutsjukhus. Resurser tillförs även till akutsjukhusen på årsbasis inom ramen för processen årlig justering, där bland annat uppräkning av avtalet utifrån fastställda index ingår.

Anders Ahlsson
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Lena Hanberg
Avdelningschef

Beslutet ska skickas till
Akten

Godkänd av Anders Ahlsson, 2022-10-06

Region Stockholm

HSN 2022-06-14

Vänsterpartiet **SKRIVELSE**

Skrivelse från Catarina Wahlgren (V) angående frakturkedjor

Sveriges och Region Stockholms befolkning blir allt äldre. Ett av de fyra vanligaste sjukdomstillståndet för personer över 65 år är höftledsfrakturer. Var femte kvinna och mer än var tionde man drabbas någon gång i livet av detta. Cirka 30 % av de som drabbas dör inom ett år och de som överlever får ett fortsatt liv med nedsatt rörelseförmåga och sänkt självständighet. 2017 inträffade 120 000 helt nya benbrott i Sverige. Benskörhet och den sänkning av livskvaliteten som det innebär drabbar över en halv miljon kvinnor och män i Sverige idag.

Det finns dock bra behandling som höjer livskvaliteten och ökar överlevnaden för de som drabbats. Den som drabbats av ett benbrott löper fem gånger så stor risk att drabbas igen. Ändå får bara dryga 17 % av patienterna behandling efter en fraktur. En olycklig utveckling där allt fler får en försämrad livskvalitet går att vända genom att inrätta så kallade frakturkedjor. Det handlar om en sekundär prevention där den som drabbas av en fraktur får uppföljning och prevention för att inte drabbas igen. Detta finns på vissa platser i Sverige och även i Region Stockholm, men alla som råkar ut för detta får inte samma stöd och hjälp.

I en sjukvård med en hårt ansträngd ekonomi är det ibland svårt för personalen att själva prioritera hur de ska lägga upp sitt arbete. Ofta kan det bli att släcka de mest akuta bränderna och då är det inte preventivt arbete för äldre (fr a kvinnor) som dyker upp på dagordningen. Även om detta skulle kunna spara mycket pengar och arbete. Därför anser vi i Vänsterpartiet att det är viktigt att politiken visar en viljeinriktning att ta tag i dessa problem och ger ett uppdrag till verksamheterna.

Bakgrundstexten i denna skrivelse är hämtad från en motion skriven i årsskiftet 2019/2020. Redan då fanns det nationella vårdprogrammet för osteoporos på plats, men i svaret på vår motion hänvisades till att man avvaktade detta program. Trots detta vill politikerna i Region Stockholm fortfarande att personalen själva ska ta initiativ och starta upp denna livsförbättrande och livsförlängande vård. Osteoporosuppföljningen av frakturer i Region Stockholm är fortfarande idag i stort sett obefintlig.

Med hänvisning till detta föreslår Vänsterpartiet:

- Att samtliga sjukhus i Region Stockholm får uppdrag att skapa tydliga frakturkedjor i syfte att åstadkomma sekundärprevention för osteoporos.
- Att särskild finansiering knyts för att säkerställa att detta blir av.
- Att en återrapportering till Hälso och sjukvårdsnämnden sker senast i juni 2023.